

>> NÉZZÜK EGYÜTT...

Bene Géza Képeit!

Bene Géza már gyerekkorában jól rajzolt, tízévesen első díjat nyert egy németországi gyerekrajz kiállításon. Hosszú rajztanári pályája során rengeteg gyereket tanított. Édesapja vasutas volt, így ő ingyen vonatozhatott. Szeretett utazni, fiatalon bejárta egész Európát, múzeumokban, képtárakban ismerkedett a művészettel. A Bene család Iglón, a mai Szlovákia területén élt. Ebben a városban volt gyógyszertára Csontváry Kosztka Tivadarnak is, aki később feladta patikusi

állását, hogy festőművész legyen. Ez a történet is ösztönözte Bene Gézát, hogy saját utat keressen.

Harcolt az első világháborúban, s ez testileg-lelkileg megviselte. Budapesten, a Képzőművészeti Főiskolán végzett Vaszary János festőművész tanítványaként. Míg tanult, egy pékségben dolgozott, hogy eltartsa magát. A főváros környéki erdők, tájak korán megjelentek művein. Szentendréhez is kötődött, a város - mint anyyi 20. századi alkotót - őt is megihlette, de a híres

művésztelepen kívül, önállóan alkotott. A külvárosok világa is gyakori témája: a falusias utcák, a gyártelepek és kertvárosi részletek. Meglátta a szépséget vagy inkább a szerethető, együttérzést keltő motívumokat a szegényebb környezetben is.

Bene Géza csendes, visszahúzó természet volt, magányosan dolgozott, és élete végéig odaadóan tanított. Magyarországon elsőként szervezett gyermekrajz-kiállítást tanítványai műveiből. A pezsgő fővárosi kulturális életben több újító művészcsoporthal is kapcsolatba került: a Képzőművészek Új Társasága (KÚT) és az Új Művészek Egyesületének tagjaival is közös kiállításokon szerepelt. Színgazdag képein a vetett árnyékok és a körvonalak hatásaival kísérletezett. A második világháború alatt nem volt pénze olajfestékre, ezért színes tinta- és tusrajzokat, akvarelleket készített. Festményein egyre jellemzőbbek az erős kontúrok. A második világháború után készült művein elvontabb formákat látunk - vonzódott az éppen tiltottnak számító absztrakcióhoz.

A poszteren látható *Táj* című képen a természet meleg színekkel jelenik meg. A barna háttérből kiemelkedő világos részletek fogják körbe a középső alakot. A vidám színek és az élénk kontúrok teszik gyerekrajzhoz hasonlatossá a képet. Milyen motívumokat, állatokat, növényeket tudsz felfedezni a képen? Mit gondolsz, milyen évszakot ábrázolt a festő?

A *Szentendrei részlet* című képen városszéli jelenetet látunk, a mezítlásos pár éppen hazatér. A házak mögött a fák árnyai tűnnek fel, de az előtérben gyárképmény magasodik. Az alacsony házak előtt sáros út vezet. A falu és város határán

fekvő, szegényes környezet ellenére a kép otthonos melegséget áraszt.

A *Metamorfózis* (magyarul: átváltozás) című festmény a téli álomból ébredő természet különleges pillanatát jeleníti meg: amikor az első virágok kibontják szirmaikat. A tavasz hírnöke hagyományosan a fehér hóvirág, itt mégis ezer színben játszó virágot látunk a még télies, sötét környezetben. Jól megfigyelhető, a növény szélesen a földbe kapaszkodó gyökérzete, még a talaj kis élőlényei is felfedezhetők. Az évszakováltáskor átöltöző növényvilág elbűvölte a festőt, több művében megörökítette a tavaszi vagy őszi tájat.